

Lezen: Lucas 2:1-20

Tekst: Lucas 2:19

Lieve mensen,

Ik beken schuld. Pas nog, op de kring, heb ik het gezegd. En veel vaker. Als mensen mij vroegen: wat vind je eigenlijk van Kerst? Dan zei ik dat ik er eigenlijk niet zo veel mee heb. Omdat ik de sfeer te opgeklopt vindt. En er gebeurt te weinig om er, jaar in, jaar uit over te preken. Dus, zei ik altijd, geef mij maar Goede vrijdag en Pasen. Dat heeft veel meer aspecten.

Maar ik beken schuld. De afgelopen weken heb ik veel geleerd van Maria. Van haar houding in dit alles. Geleerd van wat God tegen haar zei. En van haar reacties. Dat je begenadigd bent. Dat je je over mag geven. Ik heb geleerd van haar loflied. Hoe God in de hele geschiedenis kiest voor het zwakkere. En zo de oerzonde van arrogantie aanpakt. Ik heb geleerd hoe God haar beschermt. En nu leer ik van haar hoe je met Kerst moet omgaan.

...

Vluchtigheid hoort bij onze tijd. En dat kán ook niet anders. We leven in een bombardement van prikkels. De informatiestroom golft over ons heen. Zoveel soundbytes. Zoveel pushberichten. Altijd geluid. Van alles schreeuwt om aandacht. En we gaan mee in de maalstroom. Leven vaak bij de waan van de dag. Begrijp me goed, daar zit geen oordeel in. Zo gaat het domweg. En je moet wel mee. Wij allemaal, of je nu met je smartphone leeft, of niet. Vluchtigheid hoort bij onze tijd.

En die vluchtigheid, die gaat ten koste van aandacht. Ik merk het bij mezelf: ik merk dat ik steeds minder boeken lees. En dan bedoel ik niet theologische boeken. Maar gewoon, voor ontspanning. Ik breng het vaak niet meer op. Scroll liever even door Twitter. Of zit gekluisterd aan een serie op Netflix. Ik vind het een teken er van, dat het moeilijk is voor de vandaagse mens, om zich toe te wijden. Het is lastig om je ergens langduriger op te richten. Allerlei dingen komen wel binnen, maar krijgen niet de tijd om te landen. Het blijft niet en het beklijft al helemaal niet. De vluchtigheid van de maatschappij gaat ten koste van aandacht.

En ik zie het verlangen. Ik voel het zelf ook. Naar verstillings en vertraging. Velen van ons gaan wel eens naar een klooster. Mijn goede collega Jos Douma promoot Lectio Divina. Dat is een bepaalde omgang met de Bijbel. Veel meditatie. De woorden proeven. Zijn bij het Woord en in het Woord. Verblijven met de Schrift, zo zou ik het omschrijven. Als een gesprek met een goede vriend, waar je een avond mee optrekt. Ik zie het verlangen.

Maar het wordt vaak *buiten* het gewone leven geplaatst. Aparte momenten. Een retraite. Van Maria leer ik iets anders. Het is namelijk een ongelooflijk hectische periode van haar leven. Plotsklaps op reis naar Betlehem. Haastig zoeken naar een verblijf. In een stal snel een kraamkamer klaarmaken. En na de bevalling een drukte van belang rondom de voerbak. Herders zijn er als de kippen bij om midden in de nacht al op kraambezoek te gaan. En ze vertrekken ook nog eens luidruchtig, dus het hele dorp weet al snel van deze geboorte. En dan staat er, midden in alle hectiek: *maar Maria bewaarde al deze woorden in haar hart en bleef er over nadenken.*

De tekst begint met het woordje 'maar'. Lucas ziet een tegenstelling. Hij gebruikt in het vers ervoor ook een werkwoordsvorm die vluchtigheid aanduidt. Alle mensen zijn verbaasd. Verbazing, dat is

vaak van korte duur. Je gaat snel weer over tot de orde van de dag. Je wordt even stilgezet, even aangeraakt, een vleugje ontroering of vertedering. En dat was het dan. Soort voorbijgangers zijn het. Je komt ze ook weer tegen op Goede vrijdag. Omstanders, die op afstand blijven. En zo kan je ook met Kerst omgaan. Even een vredig gevoel. Maar het gaat niet blijvend met je mee. Als een kerstgedachte voor de donkere dagen van het jaar. En daarna begint het echte leven weer. Het is zo weer *Blue Monday*.

Wil je echt beseffen wat Kerst betekent. En voor Maria is dat nogal wat, begrijp dat goed. Ze moet leren dat haar kind haar Redder is. Je zou, sentimenteel, kunnen zeggen: Jezus is nu geboren *uit* haar, maar moet ook nog geboren worden *in* haar. In haar hart. In haar leven. Hij moet als verlosser een plek krijgen in haar bestaan. Niet een vluchtig moment van vertedering. Niet een hectische kraamkamer bepaalt Maria's houding. Nee. Verlangen naar verdieping. Verlangen naar vernieuwing ook, op den duur. Maria is vol toegewijde aandacht. En zo maakt ze dit kind op een bijzondere manier tot middelpunt van haar leven.

Ze kijkt. Ze luistert. Jezus heeft het niet van een vreemde. Maria is begenadigd met deze prachtige eigenschap. God koos haar niet voor niets om moeder van zijn Zoon te worden. En we zagen het al eerder. Dat deze eigenschap, deze houding voorbeeldig is voor ons.

Slide Terwijl hij dit zei, verhief een vrouw uit de menigte haar stem en riep tegen hem: 'Gelukkig de schoot die u gedragen heeft en de borsten waaraan u gedronken hebt!' Maar hij zei: 'Gelukkiger zijn zij die naar het woord van God luisteren en ernaar leven.' (Lucas 11:27 en 28)

En Jezus zegt het vaker:

Slide Maar hij antwoordde: 'Mijn moeder en mijn broers zijn degenen die naar het woord van God luisteren en ernaar handelen. (Lucas 8:21)

Zo heeft Jezus geleerd van zijn moeder. Haar houding is een voorbeeld voor velen. Wat ook opvalt is dit: uit deze geschiedenis komen we verderop in het evangelie niemand meer tegen. Jozef niet, de herders niet, de magiërs niet. Ook de omstanders niet. Maar iedere keer kom je wel de moeder van Jezus tegen. Maria is er bij als Jezus rondtrekt door het land. Ze is er bij als Jezus aan het kruis wordt gespijkerd. En ook na de opstanding. Elke keer komen we haar tegen. Na de hemelvaart, als de leerlingen bij elkaar zitten. Als de Geest wordt uitgestort. Maria is er bij. Al de woorden die ze hoorde, de indrukken. Ze bewaarde ze in haar hart. En ze gaat er mee aan de slag. Ze laat ze groeien in haar leven. En het draagt vrucht.

En zo leer ik van Maria. Ik heb de afgelopen weken proberen te proeven wat Kerst is. Opnieuw. Ben onder de indruk geraakt van de grootheid van God. Dat je zó kwetsbaar kunt zijn. Je zo durft overgeven aan een wereld waarin je niet welkom bent. Een wereld die aan de andere kant juist schreeuwt om die kwetsbaarheid en nabijheid. God weet dat dat nodig is. Dat hij zo dichtbij is. Kerst is de eerste stap die God doet om de liefde te laten winnen. Juist door de dienen, de minste te zijn, overwint dit kind de wereld. Zijn voorbeeld wil ik volgen. Zijn boodschap uitdragen. Zijn liefde wil ik leven. En daarvoor moet ik goed tot me laten doordringen wat hier gebeurt. Wat hier gezegd wordt. Ik moet, net als Maria, kerst meedragen in mijn hart.

Dan wordt Kerst zoveel meer dan een kort bestand op een slagveld. Of een vrome vredeswens aan een goedgevulde tafel. Het is een vluchtige tijd, lieve mensen. De aanwezigheid van Jezus in jouw

leven vraagt aandacht en toewijding. Dan zal het evangelie van Kerst je leven gaan stempelen. En word je, net als Maria, volger van het Kerstkind. In kwetsbaarheid, aanwezigheid, aandacht en toewijding. Aan God en aan je medemens. Neem de tijd. Neem de rust. Trek op met Jezus. Weeg, overweeg zijn woorden. Heb aandacht voor zijn daden. Als je toch nadenkt over goede voornemens. Dan zou navolging van Maria een hele goede gedachte zijn.

Amen